

І жуку наукається,
В свого не цурається...
Т. ШЕВЧЕНКО

Адреса:
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ЗБІЛЬШИЛА ДОПОМОГУ ДЛЯ ЗАКОРДОНУ НА 500,900,000 ДОЛ.

Вашингтон. — Сенатська бюджетова комісія вирішила після довгої дебати затвердити програму допомоги для закордону у сумі 3,025,660,000 доларів, значить на 500,900,000 доларів більше як це ухвалила була Палата Репрезентантів. Затверджено це підвищення бюджетової суми на закордонну допомогу 14 годинами проти сімох. Включно із заощадженнями у минулих роках гроші, асигнованими на закордонну допомогу, уряд матиме в цьому році до диспозиції 3,692,710,000 доларів, значить 748,290,000 дол. менше від суми пропонованої президентом Айсенгавером. В окремих позиціях це збільшення бюджетових сум сенатської комісії виявилось у підвищенні асигнувань на мілітарну допомогу до суми 1,475,000,000 доларів, значить, на 225 мільйонів доларів, підвищенні дотацій на економічну оборону до суми 689,000,000 дол., значить на 104 мільйони доларів, підвищенні сум на позичковий фонд до 400 мільйонів доларів, значить на 100 мільйонів доларів, та ін. Водночас із цим, підвищуючи зредуквані Палатою асигнування на закордонну допомогу, сенатська комісія обнизила деякі призначення Палатою Репрезентантів дотацій, зокрема до 35 мільйонів доларів і до 10 мільйонів доларів до 7 і пів мільйона дол. На допомогу втікачам призначено 5,550,000 доларів. Перевела це збільшення — закордонно-допомогова бюджетова комісія сенату демократичної більшості в Сенаті сен. Ліндона Б. Джамсона, який перед нарадами комісії відбув спеціальну зустріч із през. Айсенгавером. Водночас із дебатами і голосуванням у сенатській бюджетовій комісії узгоджено сенатський і палатний тексти законопроєкту про громадянські права і приготовано справу для голосування на пленумі Палати Репрезентантів. В загальному 10 голосами проти двох вирішено прийняти сенатську редакцію законопроєкту з невеликим тільки уточненням щодо компетенції судів присяжних у випадках кримінального порушення постанов закону про громадянські права. Дискусію над узгодженим законопроєктом обмежено до однієї години і тому теж сподіваються, що законопроєкт перейде на остаточне затвердження Сенату вже в середу або в четвер цього тижня.

Конгресовий звіт стверджує шкідливість атомової радіації для здоров'я

Вашингтон. — Спільна конгресова комісія атомової енергії стверджує, що довше продовження пробних атомових експериментів може шкодити здоров'ю населення в цій країні, головним чином молодшому поколінню. В звіті говориться про те, що якщо пробні атомові експерименти відбувалися впродовж кількох найближчих років в такій самій кількості, як це було впродовж минулих 12-ох років, то кошти молодих людей мали б в собі від одної десятої до одної четвертої дозволеного максимуму стронцію 90. Комісія стверджує, що досі „немає жодної чистої атомової бомби“, і що треба це багато разів і грошей на те, щоб таку бомбу можна було випродувати. Урядові фахівці стверджують, що впродовж чотирьох або п'яти років вдасться випродувати японці „чисту бомбу“, але приватні науковці не вірять в такий короткий термін. Науковці ще досі не прийшли до порозуміння, яка кількість радіації починає бути шкідливою для людських організмів. Деякі науковці стверджують, що радіація є найшкідливішою для людських статевих органів.

Президент нащепився проти азійської інфлюєнції

Вашингтон. — Президент Айсенгавер 26-го серпня нащепився проти азійської інфлюєнції. Це сталося на рекомендацію головного лікаря д-ра Лероя Бірні і особистою рекомендацією лікаря Президента генерала майора д-ра Говарда Мексайдера. Д-р Бірні заявив, що особи, які хворіли на серцеві недуги, повинні в першу чергу щепитися проти азійської інфлюєнції, а Айсенгавер в вересні 1955 року

В АМЕРИЦІ

- **Нью-Йоркська Школа Рад** повідомляє, що цього року до школи записалися рекордно високе число учнів — 945,230, на 17,000 більше як минулого року. До дитячих садків має вписатися 70,200 дітей; до народних шкіл — 494,295; до середніх шкіл — 158,010; до академічних шкіл — 182,400 і до фахових шкіл — 40,375.
- **Віттакер Чемберс**, який своїм свідченням спричинив до засуду Алджера Гіеса за кривоприєшту в справі приналежності до совєтської шпигуєцької сітки і який після того жив на своїй фермі в Вестчестері, Меріленд, знову вертається до журналістичної праці і востаннє цього року виїде до Європи, звідки надіслати статтю до тижневика „Нешенел Рев'ю“.
- **Прем'єр провінції Онтаріо**, Леслі Фрост, домагається, щоб канадський долар достовірно до американського, бо вища вартість канадського долара спричиняє клопоти канадським купцям і промисловцям. Канадський банк має у липні цього року резерви золота і американських доларів на дол. 1,973,000,000.
- **Д-р Джеймс Сміт** із Ді Мейну прийняв на військову службу місцеву поворова станицю. Перед тим він покинув

ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА З ПРОВІДНИКОМ ДЕМОКРАТІВ

През. Айсенгавер прощається із сен. Ліндоном Б. Джамсоном, провідником демократичної більшості в Сенаті після їхньої зустрічі, на якій вони обговорювали справу закордонної допомоги

Сенат прийняв законопроєкт про охорону інформації ФБІ

Вашингтон. — 26-го серпня Сенат прийняв законопроєкт про охорону картотеки й інформації Федерального Бюро Інвестицій. Перед тим демократична сенатська більшість відкинула поправки, за якими голосували майже всі республіканці, щоб загострити доступ до інформації ФБІ тим оскарженим особам, які цього домагаються. Прийнятий Сенатом законопроєкт має на цілі забезпечити інформації ФБІ, бо Найвищий Суд ЗДА 3-го червня цього року був вирішив, що кожний оскаржений на основі інформації ФБІ має право записатися з тими інформаціями, на основі яких його оскаржують, і які знаходяться в картотечі цього бюро. Оборонець оскарженого міг би тоді довести, що інформація інформатора не можна вірити. Прийнятий Сенатом законопроєкт має на цілі забезпечити

Ніксон планує подорож по Європі восени цього року

Вашингтон. — Віце-президент Річард М. Ніксон планує відвідати цієї осені „подорож доброї волі“ по країнах Європи. Він подорожуватиме як особистий представник президента Айсенгавера, і з ним поїде і пані Ніксон, хібащо „шкідливі проблеми“ родини віце-президента не дозволить матері двох дочок залишити столицю. Віце-президент після закінчення праці Конгресу залишиться в столиці, а його діти 9-го вересня почнуть ходити до школи. Покищо немає дипломатичного поладження справи подорожі Ніксона до європейських країн, і віце-президент ще не має наказу Президента їхати до Європи. Віце-президент дівав був запрошення від французького уряду взяти участь в відзначенні роковин Ліфаста, яке почнеться 5-го вересня цього року в Парижі. Державний департамент повідомив американську амбасадю в Парижі, що віце-президент прибуде до Франції пізніше, восени цього року. Після відвідання Франції Ніксон відвідає й інші європейські держави, а також і Англію.

1960 року буде в ЗДА 55.5 мільйона жінок із правом голосування

Вашингтон. — Статистичне бюро оцінює, що в 1960-му році буде в цій країні 108,000,000 осіб, які матимуть право голосу. З того числа чоловіків буде тільки 52,250,000, а жінок у віці понад 21 рік аж 55,500,000. З цього виходить, що жіночих голосів буде на 3,200,000 більше в порівнянні з чоловічими виборцями. В 1952 і 1956 роках жінок мали на 2,000,000 більше голосів. Але статистичне бюро не відважується передбачати, скільки виборців буде голосувати в президентських виборах в 1960 році. В 1956 році голосувало 62,118,936 осіб, а в 1952 році — 61,118,936. Та ніхто не може сказати, скільки між тим виборців було чоловіків, а скільки жінок, бо не ведеться окремої статистики на основі статі виборців.

Проф. Ів. Решетар про свою поїздку на Україну

Нью-Йорк. — В п'ятницю, 23 серпня 1957, відбулася пленарна конференція УВАН у ЗДА, на якій професор Іван Решетар зробив доповідь про свої „Враження з подорожі по Україні і СССР“. Доповідач розповів про своє перебування в Києві, Харкові, Одесі, Криму і на Кавказі, в Москві та Ленінграді, про зустрічі з українськими студентами і вченими. Приймаючи на доповіді понад 200 осіб.

Помер Микола Ковалевський

Інсбрук (Австрія). — Дня 16 серпня помер тут на 65-ому році життя (нар. 1892) відомий український громадський діяч і політик доби вільних змагань д-р Микола Ковалевський. В 1917-ому році був головою однієї із тодішніх провідних українських політичних партій а саме Української Партії Соціалістів-Револьюціонерів і редактором щоденника „Народна Воля“. Восени цього ж року став у Центральної Раді генеральним секретарем продовольчих справ і потім в уряді Голубовича, Мартоса і Мазепи займав становище міністра земельних справ. Поважившись з урядом УНР на еміграцію, перебував спершу в Відні, де отримав австрійське громадянство, потім до 2-

Шанси Аденауера ростуть із наближенням терміну виборів

Бонн. — За три тижні перед закінченням м. н. виборів до парламенту західні кореспонденти „ворожать“ канцлера Аденауера та його Християнсько-демократичний блок певну перемогу. Вони твердять, що опозиційна соціал-демократична партія не зуміла переконати німецьких виборців в двох найважливіших справах: що політика Аденауера по шкідливій справі з'єднання Німеччини та що ця політика погана в господарській діяльності. Мовляв: остання пропагандивна подорож Хрущова до Східної Німеччини переконала західних німців, що більшість все-одно не погодилась би на з'єднання Німеччини, як лише під умовою комунізація всієї німецької території. А що стосується німецького народного господарства, то ніякі штудерні аргументи не в силі переконати німецького обивателя, що за Аденауера не прийшло в Німеччині до відбудови країни з руїни і піднесення її до стану загального добробуту. Факт до речі не помешує в очах пересічного німця враження до добробуту, про що свідчать висхідні лінії всіх країнців, повні найрізноманітнішого краму. В січні ц. р. в Західній Німеччині зареєстровано 2,208,000 особових авт, 587,000 вантажних, 27,000 автобусів і 2,400,000 мотоциклів. Ці цифри переконують німця — твердять закордонні кореспонденти, тим більше, що весь пропагандивний апарат Аденауера, його уряду і партії, використав цей стан у своїй передвиборчій агітації. Самого Аденауера скрізь стрічають як національного героя.

Громино очолюватиме совєтську делегацію на ОН

Об'єднані Нації. — Совєтська делегація на 12-ту Генеральну Асамблею Об'єднаних Націй прибує в першій половині вересня ц. р. до Нью-Йорку двома турбо-моторними літаками, під проводом міністра закордонних справ Андрія Громики. Після його від'їзду до Москви, совєтський делегат проводитиме один із совєтських віце-міністрів закордонних справ, Василія Кузнецова. Це будуть перші совєтські турбо-моторні літаки, які „приземляться“ на американській землі. Тому, що більшість з-півдня дозволяють амеоанським на користуватися американськими літаками в подорож до Москви чи відвідати на Заході, то уряд ЗДА дав уже дозвіл на трилет совєтських літаків ТУ-104. Ці літаки можуть везти 50 осіб на віддалі 2,000 миль із швидкістю до 500-600 миль на годину. Совєтська делегація прибує щойно на відкритті сесії ОН 17 вересня ц. р., зате не явиться на наступній сесії, яку скликають на 10 вересня спеціально для розгляду малярської справи. Совєти стоять — разом із малярськими комуністами — на становищі, що минулорічні події на Малярщині, не „внутрішня справа“ Малярщини і СССР і Об'єднаним Націям нема діла займатися цією історією.

Західна Німеччина не кваліфікується до торгівлі з Совєтами

Бонн. — Західно-німецькі промислові кола стараються розв'язати загально панівну думку, наче б західно-німецькі промисли і торгівля хотіли вернутися до давньої своєї упрелієваної ролі на Сході Європи і вважали обов'язковим для цього засобом — поживаючи торгівлі з Совєтами. Західно-німецькі фахівці звертають увагу, що минуле час гарячко в о. г. промисловцями Совєтського Союзу і що СССР майже зовсім не потребує вже німецьких машин або техніки. Совєти, мовляв, зацікавлені щонайбільше в західному електричному й хімічному промислі, але й у цих двох ділянках совєтський импорт дуже малий. Західно-німецькі промисловці піддаються в сумнів оприлюднену недавно вістку про бажання Москви зробити замовлення в Західній Німеччині на півтори мільярда доларів. Вони твердять, що найбільше замовлень дасть Крупна на 4,050,000 доларів, що для такої могутньої і багатой фірми — це „дрібниця“. Правда, в 1956 році німецько-совєтський торговельний оборот подвоївся до суми 421,000,000 марок, але це тільки дрібна частина загально-німецького торговельного обороту у зв'язках із закордоном, який дійшов до 53,135,000,000 марок. Тому західно-німецькі промисловці кола, всупереч загальному поглядові, ставлять скептично до можливостей дійсно великих користей з торгівлі з СССР та вважають, що крик більшовиків про їх бажання торгівлі з Німеччиною — має політичне підложжя.

Москва нарікає на „відставання“ у жнивах

Москва. — У совєтських газетах знову поведено кампанію за прискіпшення темпа жнив із гострим докором під адресою тих, що спричинили їхнє запізнення. Водночас сухий критичний звіт Нікола І. Болєва, найближчого співробітника Хрущова в сільсько-господарських справах, піднісений недавно до ступня члена Президії компартії, — каже згодуюватися нової совєтської невідчужливості хліборобській кампанії. Московська „Правда“ виступила з відповіддю на зауваження, що в Україні жнива йдуть повільно, і вказує на існування окремої католицької групи посівів у варшавському селі, на існування католицької преси та на переміщення перли в Польщі. Зате „Жице Варшави“ цілком промовчує факт протегування і фаворизування комуністичним урядом розкладової організації „Пакс“ із її монополією на видавництво релігійних книжок та церковних приладів та заборону збору влади — оприлюднити в газеті пастырського листа кардинала Висшнського, який забороняє втримувати зв'язки з тією організацією.

Польські комуністи запевняють Ватикан щодо свободи католиків

Варшава. — Комуністичний часопис „Жице Варшави“ помістив велику статтю п. з. „Фальшивий образ відносин між Церквою і урядом в Польщі: відомий факт в „Осерваторе Романо“ При цій нагоді названий часопис зредував головні закиди, що їх зголосяв був офіційний орган Ватикану „Осерваторе Романо“ стверджував, що польським католикам задовольного часу вже поважно хворіли. Похорон відбувся в Інсбруці 20 серпня ц. р., а всі місцеві австрійська преса присвятила Покійному теплі посмертні згадки.

СОВЕТИ ЗАЯВИЛИ, ЩО ВОНИ ВИПРОБУВАЛИ МІЖКОНТИНЕНТАЛЬНІ РАКЕТИ

Москва. — Совєтський уряд оприлюднив окремі комунікати, в якому повідомляється, що „кілька днів тому“ переведено успішні спроби з „міжконтинентальною балістичною кількоступневою ракетою на предельно віддалі“. Далі кажеться в тому повідомленні, що ракета летіла на дуже великій, до цього часу недосяжній висоті, та що в короткому часі поцілила у визначене місце. „Останній вислід доказав, що можна скеровувати ракету в кожну частину світу“. Совєтський комунікат повністю, що „розв'язання проблеми міжконтинентальних балістичних ракет уможливило досягнути віддалені обшири без потреби використовувати стратегічного летунства, яке до цього часу наражене на протилежну оборону“. В дальшій частині комунікату говориться про переведення низки експериментів з ядраною зброєю та натавровується західні держави, зокрема ЗДА, що вони, мовляв, до цього часу не погодилися на „миролюбні“ совєтські пропозиції щодо „негайного і беззастережного“ проголошення заборони аживати зброю та щодо припинення дальших експериментів ядерних вибухів. За пресою, що коментарями, під „балістичною“ ракетою треба розуміти стрільню, що його висвітлюється без людської полігії, а вислід „кількоступневий“ нитякас на ступінею вибухання в тому стрільні під час лету ракет, які с дальшою погінною силою стрільня. — Це совєтське проголошення не зробило на Заході особливого враження. Хоч не появились ще ніякі західні офіційні заяви в цій справі, проте — за твердженням часописів — однак в Лондоні, в колах тамошньої міжнародної конференції роззброєння, як у Вашингтоні, прийнято совєтський комунікат скептично і спокійно. Західні фахівці знали, що Москва прагне над розвитком далекосяжних керованих ракет, як „остаточною зброєю“, що с нині цілком зброєння всіх великоддержав, проте сумніваються, чи їм вдалося вже сконструювати таку ракету, яку можна б вистрілювати на віддалі 5,000 миль, та ще й із як-так докладно визначеною ціллю. Коли ж навіть дійсно спроба з підобраною ракетою на совєтській території була успішна, то, мовляв, ще далеко до серійної продукції такої зброї. Така зброя в руках Совєтів може бути тільки засобом політичного шантажу і пресою коментарі називають те останнє совєтське проголошення так просто — новим совєтським шантажем, щоб збити більший натиск на Лондонській конференції роззброєння та відвернути увагу міжнародного спів'язид-полігії у Сирії.

Ген. Серов керував подіями в Сирії

Лондон. — За інформацією, що їх дістали закордонні дипломатичні кола в Лондоні, останні події в Сирії, які довели до опанування країни командою складу в сирійській армії просовєтськими старшинами, були виражені головною совєтської „служби безпеки“, себто тайної поліції, генералом Іваном А. Серовим. Серов — за тими відомостями — перебував в столиці Сирії Дамаску впродовж кількох днів наприкінці липня ц. р. і перевів довгі наради з просовєтським головною відділу розвідки в сирійській армії, полковником Аббулу Хамід Серрасом. Він нараджувався також з сирійськими та йорданськими комуністами і давав інструкції, як повести підпільно-революційну роботу на терені Йорданії. Перед своїм відїздом з Дамаску Серов залишив просовєтський старшинський груп в Сирії велику суму грошей на підтримку роботи. При цій нагоді пригадується, що коли в минулому році Серов прибув до Лондону для переведення „заходів безпеки“ у зв'язку з відвіданнями Хрущова і Булгарина, то в англійській пресі піднявся такий крик, що він мусів мерщій виїхати і більше туди не вернувся. У зв'язку з подіями в Сирії 23 вересня відбувається засідання Комісії Вагдаського пакту для проти-підприємств дій на Середньому Сході. Держави Багдадського пакту — Англія, Іран, Ірак, Туреччина і Пакистан — особливо стримовано великою кількістю різноманітної зброї, що наплила з Совєтів до Сирії. Прибуло туди м. ін., 200 танків Т-34, 50 автоматичних гармат, 120 польових гармат, 100 протитанкових гармат, 70 турбомоторних літаків типу МГ і т. д. В Сирії перебуває коло 350 совєтських військових інструкторів і „дорядників“.

У СВІТІ

- У Гонг Конгу американський консулат заявив, що почали відвідати 25-го ц. м. в'їзним паспортом 24 американських журналістів для подорожі до комуністичного Китаю. В четвер минулого тижня владний департамент у Вашингтоні проголосив свою згоду на їх вїзд до цієї країни, закликаючи попередню заборону. У зв'язку з цим — американська колонія в Гонг Конгу сподівалася приїзду туди 24-х видатних американських політичних репортерів. Всі ці надії розвіялись м. н. неділю, коли уряд комуністичного Китаю заборонив вїзд американським журналістам, анулювавши своє попереднє запрошення.
- У Сирії с. м. Петра в Гонг Конгу кардинал Спелман з Нью-Йорку навідував минулої суботи урочисту Богослужбу перед тим самим вівтарем, перед яким 25 років тому кардинал Пачеллі, теперішній Папа Піа ХХІІ, висвятив його на єпископа. Цей вівтар зветься Вівтар Криєла, бо архітектонічно він охоплює криєло, яке — за переказом — служило апостолам Петрові у римських катакомбах. Асцендував кардиналом Спелманові „шість кардиналів“.
- Австрійська армія перемістила перші вправи із рекурсами з Нової Гвінеї, де в досі єдиною зброєю автоконтів є лом.

ЗАКЛИК

ли приймається особи з закінченою СЕРЕДНЬОЮ
(або вищою) ШКОЛОЮ (або вищою школою).
і (I семестр)

•

вдаться також запис на курси :

• КРЕСЛЕННЯ (початкова група й підвищене
МАТЕМАТИКИ; АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
й підвищеного навчання; ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ
й САДІВНИЦТВА.

•

кінченої середньої освіти — приймається на

• **ПІДВИЩЕНІ КУРСИ (МАТУРАЛЬНІ).**

• може приймати також студентів з-поза ЗДА
на студентські візи.

•

даткових інформацій, звертатись безпосередньо,
листово чи телефонічно :

MAN TECHNICAL INSTITUTE
STREET — NEW YORK 3, N. Y. — U. S. A.
Tel.: GR 5-1971

ПРАЦЯ

HELP WANTED MALE

МОЛОДІ МУЖЧИНІ,
свої, жваві,
Фабрика паперу, досвід не потрібний. Добра нагода, аванс.
Початкова платія \$1.20 на год.
Вигоди.
GENERAL FIBRE PRODUCTS
73-33 Woodhaven Blvd.,
Glendale, Long Island

ПЕРШОРЯДНИЙ

РОБІТНИК

при станку для перероблення
машинних приладів.
Платія \$2.10 і більше на год.
MORLEY MACHINERY
4-37 26th Ave., Astoria, L. I.
Astoria 8-8850 — Mr. Bart

ПОРТЕРИ

день і ніч.

\$1.60 на год. — 40 год.

Мусити розуміти по-англійськи

Телеф. в Нью-Йорку, Н. Дж.:

Humboldt 3-6408

ПРАЦЯ

HELP WANTED FEMALE

РОБІТНИЦЯ

потрібно до шиття жіночих

сорочок "Польов".

Collar Setters, Seamstresses,
Hemmers & Blindstitch.

Платія від шиття —

добра винагорода.

TRUETT MFG. CO., Inc.

144 Spencer St. (near Myrtle),

B'klyn. DeKalb Ave. Bus to Spen-

cer; IND to Nostrand.

UL 2-6850

WRAPPERS

(у віці 18-35 р.)

1-ша шифта 7:30 р. — 4 п. пол.

5 днів — 40 год. в тиждень.

2-га шифта 4 п. пол. — 12 п. пол.

5 днів — 37 1/2 год. в тиждень.

Голоситесь в бірні фабрики:

Street Pl. — 40 Cooper Square —

Near Astor Pl.

ПІКЛЮВАЛЬНИЦІ

Всі зміни, 40 год. тижня. \$200

місячно, 9 платини свят. 12

днів хворобного, вакцин 1 м.

світ. по 1 році, права універ-

сальна, харчування раз на день.

9 East 81st Street

HOSPITAL

Питати за Mr. Doyle

LE 4-3300

ПРАЦЯ

Help Wanted Male-Female

MEN — WOMEN

Miscellaneous

Factory Work. 5 day week.

Some overtime

Steady Employment

Union Benefits

BT 4-7880 Ask for Mr. Taylor

Юр. Григорів

УКРАЇНСЬКА БІЧЕР СТОВ

(У 50-ліття смерті Марка Вовчка)

Історія всевітнього письменства знає приклади, як історія часто ще не відомого автора справляє величезне враження у народній свідомості та приводить до кардинальних змін усього суспільства. Таку роль відіграла славнозвісна повість "Дядько Тогова хата" до того нікому невідомого американської вишески Бічер Стов. Ця повість зробила у свій час цілу революцію в умах американського суспільства і присконала скасування невідільництва.

Подібну до повісті Бічер Стов роль у нашому письменстві відіграли незабутні "Народні оповідання" Марка Вовчка, славнозвісної української повістки, п'ятдесятиліття з дня смерті якої ми тепер відзначаємо.

Письменниця (справжнє ім'я — Марія Віліньська) народилася в 1834 р. у батьківському маєтку Катеринівці Селецького повіту, Орловської губернії, а виховувалася у Харкові. В Орлі познайомилася вона з Марковичем, з яким туди за участь у Кирилівсько-Методієвському братстві, і з'єднала з ним своє життя.

В 1858 р. вийшла її "Народні оповідання", збірка прозових творів, присвячених життю селян-кріпаків, що одразу розкрили блискучу обдарованість письменниці та глибокому висловленню в них протесту проти поневолення людей і своєю великою мистецькою силою зробили величезне враження. "Молодою силою", "кротким пророком", "обличчям жорстоких людей неситих" — назвав її

Шевченко, зворушений і захоплений прекрасними оповіданнями. "Зірною" назвав письменницю Федькович. "Вона випила весь сік і запах українських квітів" — говорив про авторку Куліш.

Справді, сила творів Марка Вовчка була дійсно великою. Вперше після Шевченка протест проти кріпаччини, проти всякого поневолення людини прозвучав на весь голос і своєю щирістю, правдивістю, переконливістю зображення невинних страждальців українського селянства проиняв до глибини душі читачів. Глибока реальність змісту, прекрасне знання людської психіки і всіх нюансів переживань душі людини, вміння вразити читача просто в серце, добрий літературна форма, краса і багатство мовних засобів — усе це створило славу її творам далеко за межами України.

Найбільше розкрився талант Марка Вовчка при зображенні жіночих образів. Слушно зазначає Сергій Сфурмов, що саме в образах жінок, що їх створювали великі письменники, найкраще можна пізнати національний дух, саму національну ідею кожного народу, бо жінка завжди і всюди творила і охороняла домашнє вогнище, отже і традиції роду, та саме в жіночих постатях знаходять своє виявлення найглибші ознаки національного духу та ідеальні змагання, що хвилюють почуття.

Марко Вовчок створив неабиякі образи Олеси, Горпини, Одарки, Марусі, Устини, що глибоко зворушують читачів своєю правдивістю і переконливістю та простотою.

З цих окремих епізодів, з поодиноких оповідань складається ціла страждальна панорама народного лиха. Повсюди страждання зморожених кріпаків ("Істину", "Ледяниця", "Одарка", "Отець Андрій"), жак поневолення ("Козачка"), одинокий радісний момент визволення ("Ледяниця", "Викун"), перші зародки протесту проти поневолення — пасивні ("Ледяниця") або активні ("Кармелюк") — усе це складає до тієї панорами.

Свої твори писав Марко Вовчок і закордоном. Перебуваючи далеко від рідного краю: в Лондоні, Парижі, Неаполі, Дрездені, Гайдельберзі, вона й там не забувала дорогих їй українських образів і продовжувала боротьбу проти страхіття кріпаччини, що її впарі в національним поневоленням насадила Московщина.

Зі знесенням кріпаччини змінюється тематика Марка Вовчка. В оповіданнях "Сестра" малює вона вже наймистецьке лихо та людську безпорадність перед ним. У творі "Дев'ять братів і десята сестриця Галі" зображує нові форми неволі в пореформній добі, як пізніше Панас Мирний у повісті "Лихо давня і сьогочасна".

Після смерті Панаса Марковича (1897) Марко Вовчок одружується з Лобачем Жученком і останні роки живе на Кавказі та не пише нічого. Лише в 1902 р. з'являються її нові оповідання: "Чортова пригода", "Дяк", "Продивіт" та інші, написані давно, але ще не друковані. До попередньої публікації письменниці вони не додають нічого і не змінюють її творчого обличчя.

СЕКРЕТАР АРМІЇ ВІПРОБОВУС НОВИЙ ГЕЛКОНТЕР

Секретар армії Вилбер М. Брукер, випробовує новий тип гелконтера, призначеного для військових цілей. Спроби цим новим типом гелконтера відбуваються на військовій базі в Пало-Альто, Каліфорнія.

Польський прем'єр в екзилі просить допомоги для звільнення Польщі

Нью-Йорк. — Польський прем'єр в екзилі Антоні Паїоник, який ще минулого тижня прибув до ЗДА, 25-го серпня промовляв на візиту в Польському Народному Домі в Нью-Йорку і апелював до вірних держав світу, щоб допомогли визволити Польщу з-під комуністичного режиму. Паїоник передбачає, що Польща з допомогою ЗДА та інших

свільних народів світу зможе зайняти місце між демократичними державами світу. Паїоник сказав, що планує бути в цій країні три місяці і має надію, що йому вдасться зацікавити американців і з тим, що тепер діється в Польщі під комуністичним гнітом. Він закликав поляків, щоб вислали своїх братів в країну пакунок з харчами, одягом і медикаментами.

Американські студенти залишаються в Пейпінгу до початку жовтня

Пейпінг. — Група 41 молодих американців, яка вийшла була з Москви, з "фестивалю молоді", до Пейпінгу,

приймаючи запрошення китайських комуністів, продовжити своє перебування в ком. Китаї з планованим спрелем трьох тижнів до шістьох тижнів.

Перший виступ письменниці з "Народними оповіданнями", з їх хвилюючим змістом, гуманними визвольними ідеями та прекрасною формою виявив усе її творче особистість, і це мало величезне значення, зробило вплив не лише на її сучасників, а й на наступні покоління — Трьоховича, Немчу-Левинського, Панаса Мирного, Франка; її жіночі образи розворушили письменників жінок і мали відгук у творчості Ганни Барвінок, Марії Загірної, поетеси Ольга Кобилянська не розвинула її не піднесла ті образи до вершин західноєвропейської літературної майстерності.

Пророцтво Куліша, що оповідання Марка Вовчка "стануть з часом основою словесності нашої народної", збулося. Вони стали основою нової мистецької прози. Їх перекладено на інші європейські мови. У Франції оповідання "Маруса", що його перекладав на французьку мову і читав при дворі Наполеона III Проспер Меріме, викликало загальне захоплення і його ввели в шкільну програму для молоді. Враження і соціальна вага творів Марка Вовчка були великі; вони чимало збудили успішні почуття і тим сприяли прискоренню скасування кріпаччини, проти якої були спрямовані, відіграючи в нас роль, що в Америці славний твір Бічер Стов.

Американські студенти й студентки хочуть побачити ще парад, яка відбувається в Пейпінгу 1-го жовтня ц. р. у восьми роковини проголошення комуністичного режиму в Китаї. Молодих американських прогуківників привітали в Пейпінгу з великим шумом, квітами, музиками і піснями. Одним із перших питань американських юнаків було те, як американське громадянство прийняло їхню подорож до ком. Китаю. Коли їм сказали, що президент Аргентавер заявив на пресній конференції, що молоді пошукачі погані поради і їх подорож вийде на шкідливу Америці, — один із прихвильників до Пейпінгу американців крикнув: "ми переконаємо його у чомусь іншому". Серед прихвильників до Пейпінгу американських студентів позначився — гострий поділ поміж п'ятьма "правими", які весь час не криються з своїми антикомуністичними поглядами та, між іншим, не хотіли дати китайським комуністам своїх паспортів, а 36 "ліворими", серед яких з тем "найліворіші" — наївні пацифісти, що вірять комуністичній пропаганді про співзвучання, імперіалізму і т. п. Головою цілої цієї делегції є молодий протестантський пастор з Бостону Воррен МекКенна, прозваний "червоним деканом". Найправішим є 21-річний студент з університету в Сід Шелбі Такаер, що його вже в Москві більшовики ляля, як "фашиста".

Із Рідних Земель наспіла сумна вістка про смерть

бл. п. о. Василя МАНДИНА
пароха с. Новополя, біля Журавля

та ДРУЖИНИ

бл. п. Євгенія, з Концевичів, МАНДИН

ЗАУПОКИННА СЛУЖБА БОЖА праз із ПАНАХИДОЮ, відправиться в СУБОТУ, дня 31-го СЕРПНЯ 1957 року, о год. 9-ій ранку, в Церкві св. ап. Петра і Павла, — при W. 7-й вул. в Клівленді — про що, із сум'ям, повідомляють Рідних і Знайомих — донька Марія МАНДИН, з доньками та брат, д-р Михайло МАНДИН, з дружиною.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АРГЕНТИНІ

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРО УКРАЇНУ У ХОРВАТІВ

(сдо) На запрошення хорватів-республіканців, відбулася 12 липня в Англіському клубі в Буенос-Айресі конференція п. Мих. Рубінца про Україну. Присутніх було понад 40 хорватів з інтелігенції. З українців були присутні д-р Б. Галайчук і Мих. Мушинський. Конференція тривала понад годину і дала слушачам головні відомості про історію, кордони, людність і господарку України, її теперішній стан та змагання. Текст конференції має вийти накладом автора друком, як пропагандна брошура в єспанській мові.

УСПІХИ УКРАЇНСЬКОГО МАЛЯРА

(сдо) Іван Денисенко, український маляр, що зробив собі дуже добре ім'я серед аргентинців портретами та розписами церков (на особливу увагу заслуговує катедрал в Ріоха, столиці провінції того самого імені, яку він сам-один розписав впродовж кількох років, викликаючи загальне захоплення), вийшов на кількотижневий побут до Сан-Павлу в Бразилії. Тут його виставка мала значний успіх, і серед численних заповідей на портрети знаходилися і замовлення від д-ра Барроса, префекта цього найбільшого і найбагатшого міста Бразилії.

ЗАХІДНИЙ СОЮЗ ХРИСТІАНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

(сдо) В Сан-Павлу, в Бразилії створено Західний Союз Християнської Культури, що ставить собі завдання поборювати комунізм шляхом преси, радіо, телебачення та доповідей, призначених для бразильської інтелігенції та впливових осіб країни. Очолює його проф. Жозе Ногейра, а його заступником є Жуан Скандімбурго, директор найстаршого сан-павлівського щоденника. В його склад входять і два українці — пп. Б. Блім-

ський та О. Шиманський. Союз складається з представників від усіх поневолених Москвою націй, — представників "Білих" росіян до нього не прийнято.

ВЕЧІР МИКОЛИ КУЛІША

(сдо) Спілка Українських Науківців, Мистців і Літераторів, разом із центральною "Просвітою" в Буенос-Айресі, влаштувала 11 серпня в сальоні "Просвіти" вечір, присвячений пам'яті найбільшого українського драматурга совєтських часів — Миколи Куліша, що був заарештований під обвинуваченням в українському націоналізмі і помер на засланні. Вступне слово виголосив п. В. Косюк, заступник голови "Просвіти".

Потім відомий наш письменник Юрій Тис виголосив доповідь про літературну діяльність Миколи Куліша, і виставлено один акт із "Патетичної Сонати" та перший акт із "Народного Малахія". Зміст обох п'єс та коментар до них дав мистець В. Ласовський, голова Спілки УНЛМ. Виставка пройшла вдало, тримаючи на належному рівні зацікавлення глядачів. Режисером вистави був В. Куліш, син драматурга і сам письменник, що під псевдонімом Євгена видрукував свого часу вдалу повість "Іх було троє". На останньому літературному конкурсі в Австралії він здобув першу нагороду.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

СТЕФАН КАРПА, член 22-го Відд. УНСОУ в Шинго, Іл., помер 19-го серпня 1957 року, проживши 34 роки. Похоронив 18 років активним членом УНСОУ. Залишив горем прибуту дружку Тельму, доньку Лінду, батьків Івана і Сандру та брата Василя. Похорон відбувся в четвер 22-го серпня, в церкві св. о. Ніколая. — В. П. П. Управ. Т-на

MARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Телеф.: GR 3-3550
МАШИНОК ДО ПИСАННЯ
"КОПІЕР"
(укр.)

РОЗШУК

Никола Гарасим, родом з Дубля, пов. Самбір, що від 1921 р. живе в Югославії, пошукує рідних БРАТІВ ГАРАСИМ з Дубля (тепер у віці 60 р.), який втік до ЗДА 1905 р.; також родичу ГУРІВ з Самбірщини і односельця. Хто знає про них, або вони самі, прошу писати на адресу:

NIKOLA HARASIM
ul. Perce Biskupa
Bjelovar
N. B. Hrvatska
Jugoslavija

Я. ЯГНІЧ із КАНЕВА пошукує земляків, або знайомих, що знають його з Канади, або синів з ним у тормі у 1943 році. Зголошення прошу надіслати на адресу:
Mr. J. JAHNYCH
5324 Penn Ave.
Pittsburgh 24, Pa.

REAL ESTATE

BROOKLYN, Arlington Section 2-рої, добре положення, окриті новими "шпінглами", 4 і 4 кімн., площа 35 x 100. Олив, огорожені, ланкація з коль. кафлями. Мод. кухня, мур. веранда. Хоча \$19,900.
FRANK M. VERHOOD
3030 Fulton St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: MI 7-7373

FARMS FOR SALE

PUTNAM — КУРЧА ФАРМА, містять 2,500 курей курей, мод. 8 кімн. дим, комб. аліом, вікна, двері, гараж, всі вигоди. Збуд. 1945 р., 3 акри землі, заринадл. при гайове, близьк. школи. Скорий продаж — \$21,000 — через хворобу.
Anthony Naines, Star Route, Putnam, Conn.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В "СВОВОДІ"

СИНЕ ВОЛОССЯ

ЗНИЖКА БЕЗ ФАБРИКАЦІЇ
Тепер можна одержати чудесний препарат, який, наче магично, змінює сине волосся до натурального темного кольору. Вживати щоденно на короткий час, чудесно змінює сине волосся поступово до природного кольору. Уживаючи цей чудодійний препарат, ви не потребуєте довіряти з синім волоссям "вигадати старості" та позбуватися всіх клопотів фарбування, яке кожний пізнає. Це справді надзвичайний препарат. Він називається NUVIDA.
Ви можете випробувати його без жадного ризику, випишавши цей відгук до:
Trysan Co., Dept. 95,
Peekskill, N. Y.
Вони вишлють Вам дві \$3.00 пляшки, за які Ви заплатите поштареві при доставі тільки \$5.00 і це ще не все. Якщо Ви, до зупинки цілої пляшки, не будете вдоволені з вислідів, Ви можете повернути другу пляшку для повного звороту. (Написати, тожмо друку. Ваше ім'я і адресу на другій бої конверти, а напевно одержите NUVIDA без опізнання).

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга Щира і Чесна

Our Services Are Available

Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE

IRVINGTON, N. J.

NEWARK, N. J.

ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО

УКР. ПОГРЕБНИК

Обслуга чесна і найкраща

ЦІНИ ПРИСТУПНІ

John Bunko

Licensed Undertaker

& Embalmer

REASONABLE PRICES

437 EAST 5th STREET

New York City

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Залучається похороном

в BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK і ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температура,

Модерна каплиця

до ужитку даром.

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel. ORchard 4-2568

Увага! ТРОН, ВОТЕРПЛІТ, Увага! КОГОВС, Н. П.

ВАСИЛЬ КОЛОДІЙ

асекраційний агент

щодо

АВТОМОБІЛЬНОГО І ПОЖЕЖНОГО УБЕЗПЕЧЕННЯ.

ГОСПІТАЛІЗАЦІЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИ

НЕЩАСЛИВИХ ВИПАДКІВ І НЕДІГ.

За інформацією телефонувати:

419 First Street AS 2-8579 Troy, N. Y.

► СВИ ДО СВОГО! ◀

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ

МУЖЕСЬКОЇ І ЖІНОЧОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ "ДІАДЕМ"

ПРОДАЄ — товар найкращих американських фірм по

найнижчим цінам.

* ВЕЛИКИЙ ВИБІР ШТАНДІВ * БЕЗПЛАТНО.

Маншети і поправки виконуються на місці — БЕЗПЛАТНО.

В цьому самому приміщенні КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

ВОЛОДИМИРА ЗАБЛИНСЬКОГО

виконує на замовлення ЖІНОЧІ І МУЖЕСЬКІ одяги

(костюми і плащі).

ВУДИНОК: УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

140 — 2nd Ave. N. Y. C. SP 7-5926

ВИНШЛА З ДРУКУ БАГАТО ІЛЮСТРОВАНА КНИГА

Олексій Повстепка

КАТЕДРА СВ. СОФІЇ У КИЄВІ

Видання УВАН

В 336 Ілюстраціях показують мистецьку велич кате-

дри св. Софії, її архітектуру, мозаїку, фрески і всю оздобу.

В тексті вміщено історію Катедри від початку

до наших часів.

Книга великого альбомного формату, 472 ст.

на найкращому крейдяному папері — тексти ан-

гліською й українською мовами.

Ціна \$12.50.

Замовляти:

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

AS THE WABULU HONORED BOLO, THEIR CHIEF-ELECT, DON EVANS SPOKE CONCERNEDLY. "WHAT ABOUT THIS SPITFIRE?"

"I WILL GUIDE YOU TO A WHITE MAN'S STATION," SAID TARZAN, GRIMLY. "SHE MUST HAVE